

Knjiga o življenju na Kanalskem Kolovratu

Zgodbe s Kolovrata

Življenje na Kanalskem Kolovratu avtorjev Franca in Zorana Jerončiča je izjemno in bogato delo, ki je iz spomina potegnilo nekdanji živelj, ljudi, zgodbe in vasi z območja med reko Idrijo in Sočo ter jih odvezlo pozabi.

LIG ▶ Knjiga je nastala tako; da je zgodbe oče Franc pripovedoval svojemu sinu Zoranu Jerončiču, ta pa si jih je zapisoval. Pri Jerončičevih doma se je namreč vedno pripovedovalo, oče Franc je rad govoril o preteklih časih, posebej ob nedeljah, ko jih je kdo obiskal. Ideja za knjigo se je tako rodila iz potrebe, da bi vse to vedenje, ki se je nabiralo vse življenje, ostalo nekje zapisano, zahvaljujoč dobremu spominu Franca Jerončiča. Zabeleženih je več kot šestdeset zgodb s Kolovrata, ki so velikokrat pospremljene s fotografijo.

Franco Jerončič (1923) je doma iz Kostonjevice (na Kolovratu). Po služanju vojaškega roka v Arezzu in Livornu se je priključil NOB, po vojni pa je delal v tovarni salonita in cementa v Anhovem, bil je predsednik

upravnega odbora zadruga Iskra Lig in do upokojitve delal na KZ Dobrovo. Ves čas je bil tudi družbeno aktiven. Na stara leta se je naučil rezbarjenja, izdelovati je začel skulpture iz lesa, doma v Mellinkih je uredil tudi manjšo muzejsko oziroma rezbarsko zbirko.

Vasi, ki jih ni več

Kanalski Kolovrat je zgodovinsko zanimivo območje na skrajnem zahodu države, ki leži med reko Idrijo in Sočo, kjer so se nenehno menjavali gospodarji. Kot je v uvodu zapisal Zoran Jerončič, je leta 1910 na tem območju živelo 1500 ljudi, petdeset let kasneje se je število prepolovilo, danes jih je le še nekaj sto. Še ne tako daleč nazaj je bilo na Kolovratu 73 vasi in zaselkov, danes je življenje pri-

Franco Jerončič in Zoran Jerončič, oče in sin, pripovedovalec in zapisovalec knjige

sočno le še v tretjini nekdanjih vasi. Val izseljevanja je bil tudi v teh krajih neizprosno. Zoran Jerončič je letos avgusta v iskanju izgnanih vasi tudi sam prehodil območje ob reki Idriji in včasih je trajalo ure in ure, da je našel kup obraščenega

kamenja, kjer je nekaj stala vas. Knjiga je zato tudi dokument vasi, zaselkov in ljudi, ki jih ni več.

V sklepnem delu knjige najdemo poglavje o športnikih, ki izhajajo s Kolovrata, kot jih je zabeležil Zoran Jerončič, učitelj športne

vzgoje in dolgoletni odbojarski trener.

To je moški svet

"*To je moški svet, svet vojn, krvi in bojev,*" je pred dnevi na prvi predstavitvi knjige na Ligu povedala slo-

venistka **Marija Mercina**, ki je pri knjigi sodelovala kot lektorica. Dodala je še, da je bila ob prebiranju knjige velikokrat ganjena, včasih pa tudi jezna, predvsem zaradi tega, kar se v različnih zgodovinskih obdobjih dogaja z malim človekom, kako so si ga podajali in kako se nihče ni zmenil zanj. Navdušena je bila nad bogastvom govorice in seveda nad samo vsebino, kajti oče je sinu pripovedoval o svojem življenju, preizkušnjah in izkušnjah, predaval pa mu je tudi izročilo, ki ga je prejel od svojih staršev in starih staršev. Posebna dragocennost, ki bo odslej ohranjena v knjigi, je po njenem mnenju navedba hišnih, domačih imen, ki bi se sicer v velikem sodobnem svetu izgubila, in narečne besede, zlasti tiste, ki so povezane z delom in opravili.

Knjigo so pred dnevi ob množični udeležbi in velikem navdušenju domačinov predstavili na Ligu, sledile bodo predstavitve v Kanalu, Novi Gorici in Gorici. **KLAVDIJA FIGELJ**